
[2008-24-RE](#)

CAUSA 2008-24-RE

Número de registre 375-2008. Recurs d'empara

AUTE DEL 3 DE DESEMBRE DEL 2008

BOPA núm. 92, del 24 de desembre del 2008

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 de setembre del 2008, per la representació processal del Sr. Mikel Lander Zabala Jiménez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 17 de juny del 2008, dictat pel batlle instructor i contra els autes del 26 de juny i del 23 de juliol del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, del dret a la defensa, del dret a la presumpció d'innocència i del dret a la tutela judicial efectiva, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets al·legats, que s'atorgui l'empara sol·licitada, que s'anul·lin les resolucions objecte del recurs i que es retrotreguin les actuacions "a fi que es dicti altra resolució en la qual no es vulnerin els drets fonamentals del meu mandant, d'acord amb l'exposat al cos del present escrit";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 d'octubre del 2008;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

El 7 d'octubre del 2007, mitjançant un aute de processament, per uns presumptes delictes major d'homicidi en grau de temptativa, dos delictes majors d'amenaques condicionals fetes amb arma, un delictes menor de maltractaments greus i dos delictes majors de tinença i port il·legal d'armes, el batlle va decretar la presó provisional del Sr. Mikel Lander Zabala Jiménez.

Segon

El 20 de març del 2008, el batlle va reformar l'aute esmentat i va decretar la llibertat provisional condicionada a l'abstenció d'entrar en contacte amb la víctima suposada, a la continuació del tractament psicològic iniciat i a l'obligació de comparèixer sempre que fos citat davant el tribunal competent.

Tercer

El Ministeri Fiscal va interposar un recurs d'apel·lació contra aquest aute de llibertat i, el 8 d'abril del 2008, el president del Tribunal de Corts va estimar aquest recurs, va revocar l'aute del 20 de març del 2008 i va acordar novament la mesura de presó provisional del processat.

Quart

El 13 de juny del 2008, la defensa del Sr. Mikel Lander Zabala Jiménez va presentar un escrit en què sol·licitava la seva llibertat.

Cinquè

El 17 de juny del 2008, el batlle va denegar aquesta llibertat provisional.

Sisè

La defensa del processat va interposar, aleshores, un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió de la Batllia i, el 26 de juny del 2008, el president del Tribunal de Corts va acordar desestimar el recurs esmentat i confirmar íntegrament la resolució objecte de recurs.

Setè

La defensa del processat va formular un incident de nul·litat d'actuacions per tal com considerava que la resolució de denegació de llibertat provisional vulnerava els drets fonamentals a obtenir una resolució fonamentada en dret, el dret a la defensa, a la presumpció d'innocència i al recurs en els processos penals.

Vuitè

El 23 de juliol del 2008, el president del Tribunal de Corts va desestimar aquest incident, considerant que no es podien pretendre les vulneracions al·legades, ja que va considerar que concorrien els requisits previstos per la llei i que la resolució dictada havia estat degudament fonamentada.

Novè

L'11 de setembre del 2008, la representació processal del Sr. Mikel Lander Zabala Jiménez va presentar un escrit de recurs d'empara en què manifesta que s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció del recurrent, ja que les resolucions que han decidit mantenir-lo a la presó no han estat motivades de manera suficient. Substancialment, els tribunals ordinaris van considerar, com a causes per denegar la llibertat provisional del processat, la gravetat del delictes, la protecció de la víctima i la celebració propera de la vista oral. Aquesta part recorda que les autoritats judicials han de valorar de manera concreta els motius pels quals es pren aquesta decisió. Pel que fa a la gravetat del delictes

suposadament comès, cal dir que l'aute de processament es dicta abans de la fase probatòria, per tant, es processa en base a uns indicis i això no implica que l'ordre públic pugui estar amenaçat ni que hi hagi més risc d'escàpol.

Pel que fa a la protecció de la víctima i a la celebració de la vista en data propera, aquests no són els motius previstos a l'article 103 del Codi de procediment penal per mantenir una persona processada en presó provisional. Aquesta part, vol insistir en què el recurrent va estar 19 dies en llibertat i no es va apropar a la víctima i que els informes dels psiquiatres són positius al seu encontre.

Pel que fa a la petició de modificació de l'aute de processament demanada el 13 de juny del 2008 en el sentit de deixar-lo sense efecte pel que respecta al delicte d'homicidi en grau de temptativa, aquesta part manifesta que cap de les resolucions objecte de recurs hi fa referència, per tant s'ha vulnerat tant el dret a obtenir una resolució fonamentada en dret com el dret a la defensa, el dret al recurs en els processos penals i a la tutela judicial efectiva.

Per acabar, aquesta part demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets al·legats, que s'atorgui l'empara sol·licitada, que s'anul·lin les resolucions objecte del recurs i que es retrotreguin les actuacions "a fi que es dicti altra resolució en la qual no es vulnerin els drets fonamentals del meu mandant, d'acord amb l'exposat al cos del present escrit."

Desè

El 28 d'octubre del 2008, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè el que realment pretenia el recurrent era una revisió i reforma de les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions objecte de recurs, que estan fonamentades jurídicament i que no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, el Ministeri Fiscal destaca que no s'han esgotat les vies davant l'òrgan judicial ordinari tal com ho disposa l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, ja que encara no s'ha dut a terme el judici oral i públic.

Subsidiàriament, pel que fa a la vulneració del dret a la jurisdicció i del dret a la defensa, el Ministeri Fiscal considera que els autes objecte de recurs estan motivats i no són arbitraris. Més concretament es raona les motivacions de la presó condicional en relació amb les disposicions de l'article 103 del Codi de procediment penal i no s'observa cap incongruència omissiva contenint una privació o una disminució de l'exercici real i efectiu dels drets d'al·legació i de defensa del processat. D'altra banda, el processat pot produir en qualsevol moment les proves que consideri escaients per a la seva defensa.

Pel que fa a la presumpció d'innocència, a la tutela judicial efectiva i al dret al recurs en els processos penals, el Ministeri Fiscal destaca que el recurrent en gaudeix mentre no sigui definitivament condemnat.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2008-24-RE.

Fonaments jurídics

Primer

L'aute objecte de recurs no fa altra cosa que aplicar de manera exacta les previsions de l'article 103 del Codi de procediment penal i la seva invocació expressa suposa una motivació suficient d'aquesta decisió. La motivació no exigeix necessàriament l'explicitació d'aquells aspectes de la conducta enjudiciada quan de la seva sola descripció resulta una correspondència perfecta amb els supòsits establerts en la normativa vigent. Aquest és el cas en aquesta causa. Per consegüent, no es pot apreciar cap arbitrietat per insuficiència de la motivació.

Segon

L'adopció de mesures cautelars, en especial en l'àmbit penal, com és el cas de la presó preventiva, ha d'estar presidida per un criteri restrictiu, ja que suposa privar d'un dret tan bàsic com és el de la llibertat a una persona que no està condemnada. Ara bé, no és menys cert que la seva adopció no pot esperar l'enjudiciament ple de la conducta en qüestió que lògicament precedeix a la condemna. La lògica mateixa de les mesures cautelars és la cautela prèvia en funció de la versemblança i de la sospita del caràcter perillós de l'imputat. En aquesta causa, és tan evident el perill versemblant d'una persona sospitosa de delictes tan greus com la temptativa d'homicidi, les amenaces a mà armada, els maltractaments i la tinença il·lícita d'armes, que la seguretat pública recomana l'adopció de la mesura cautelar de presó preventiva en els termes establerts per la llei.

A aquestes consideracions objectives que, com s'ha dit anteriorment, responen a les causes tipificades en el Codi de procediment penal, hem d'afegir la consideració de les condicions subjectives del processat la patologia psíquica del qual, apreciada pel mateix Tribunal que en primera instància li va atorgar la llibertat, el fan especialment perillós, més que més perquè la teràpia recomanada per la decisió judicial no ha pogut produir encara els efectes curatius i rehabilitadors desitjats.

Tercer

Res de tot això afecta als drets inherents a la tutela judicial efectiva, ja que la presó provisional no suposa negar la presumpció d'innocència de l'imputat, que per la seva naturalesa no pot afectar a una mesura cautelar necessàriament prèvia a la hipotètica condemna, ni afecta als seus drets a la defensa i al recurs, dret que no suposa que aquest recurs prosperi, sinó el dret d'interposar-lo.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2008-24-RE, interposat per la representació processal del Sr. Mikel Lander Zabala Jiménez, contra l'aute del 17 de juny del 2008, dictat pel batlle instructor i contra els autes del 26 de juny i del 23 de juliol del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 3 de desembre del 2008.

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Didier Maus

Magistrat

Magistrat